

ÖN ULUSAL KALKINMA PLANI

ÇERÇEVESİNDE KULLANILABİLECEK

AB FONLARI

**DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
25 NISAN 2005**

ÖN ULUSAL KALKINMA PLANI

**AB'ye aday ölkelerin hazırladığı bir strateji
dokümanı**

(Ulusal Programın eki niteliğinde)

TÜRKİYE'NİN İLK ÖN ULUSAL KALKINMA PLANI

- Katılım Ortaklığı Belgesi,
- Ulusal Program ve
- İlerleme Raporları

Çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı koordinasyonunda hazırlanarak Avrupa Komisyonuna sunulmuştur (*Aralık 2003*).

PLANIN AMACI

- Türkiye ile AB arasında
- Türkiye'nin bölgeleri arasında
(İstatistikî Bölge Birimleri itibarıyla)

AB'ye Ekonomik ve Sosyal Uyum

Plan bu alana yönelik kullanılacak AB mali genel yardımlarının çerçevesini oluşturmaktadır

EKONOMİK ve SOSYAL UYUM PROJELERİ NEDİR?

- Sanayide yeniden yapılanmaya katkıda bulunarak ve özel sektöre (özellikle KOBİ'lere) destek sağlayarak üretken sektörün faaliyetlerini artırmaya yönelik projeler
- İstihdamı artırmak, sosyal katılımı sağlamak ve benzeri amaçlarla insan kaynaklarını güçlendirmeye yönelik projeler (Avrupa Sosyal Fonu tipi faaliyetler)
- Bölgesel gelişmeye katkı sağlayacak ekonomik aktiviteyi canlandırıcı altyapıyı (business-related infrastructure) geliştirmeye yönelik projeler

Temel Programlama
Dökümanı

*Ön Ulusal Kalkınma
Planı*

PLANIN KAPSADIĞI DÖNEM

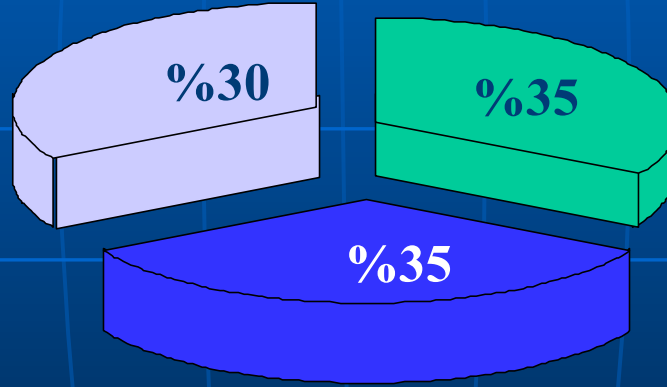
2004-2006

- **AB, Türkiye'ye Plan döneminde 1 milyar 50 milyon Euro kaynak sağlayacaktır.**
- **2004 yılında 250 milyon Euro**
- **2005 yılında 300 milyon Euro**
- **2006 yılında 500 milyon Euro**

PLAN DÖNEMİNDE (2004-2006) TÜRKİYE'YE SAĞLANACAK MALİ YARDIMIN DAĞILIMI

Kurumsal
Yapılanma

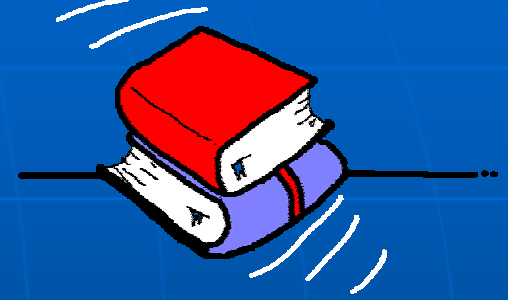
Mevzuat Uyumuna Yönelik
Düzenleyici Altyapı

Ekonomik ve Sosyal
Uyum

PLANDA YARARLANILAN BAŞLICA DOKÜMANLAR

- Katılım Ortaklığı Belgesi
- Ulusal Program
- İlerleme Raporu
- Uzun Vadeli Strateji ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı
- 2003 Yılı Katılım Öncesi Ekonomik Programı
- KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı
- Türkiye Sanayi Politikası Dokümanı

PLANIN HAZIRLIK SÜRECİ TEMEL YAKLAŞIM :

KATILIMCILIK

- **Ulusal ve bölgesel düzeyde ilgili kamu ve sivil toplum kuruluşları ile görüş alış verişi ve atölye çalışmaları**
- **Kamu kuruluşlarının taslak metne ilişkin görüşlerinin alınması**

EKONOMİK ve SOSYAL UYUMUN BOYUTLAR

Planda ekonomik ve sosyal uyum

- **Sektörel ve**
- **Bölgesel**

olmak üzere, birbirini tamamlayıcı iki boyutta ele alınmıştır.

EKONOMİK ve SOSYAL UYUMUN BOYUTLAR

PLANIN SEKTÖREL BOYUTU

- Planda sektörel boyut ulusal ölçekte belirlenmiştir.
- Desteklenecek sektörlerin seçiminde AB'nin öncelik verdiği alanlar dikkate alınmıştır.

PLANIN BÖLGESEL BOYUTU

- Plan, Türkiye'nin gelişmişlik düzeyi düşük **12 adet** Düzey-2 bölgesine odaklanmıştır
- Bölgesel gelişme, İstatistikî Bölge Birimi Düzey-2 bölgeleri bazında planlanmıştır.

İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ (İBB)

AB Müktesebatına uyum çerçevesinde Türkiye’de;

- İllerden oluşan 81 adet “**Düzey 3**”
- Ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu illerden oluşan 26 adet “**Düzey 2**”
- Düzey 2 bölgelerinin toplulaştırılmasından oluşan 12 adet “**Düzey 1**”

İstatistiki Bölge Birimi, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmiştir.

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ

- 1. İşletmelerin Rekabet Gücünün Artırılması**
- 2. İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi ve İstihdamın Artırılması**
- 3. Altyapı Hizmetlerinin İyileştirilmesi ve Çevrenin Korunması**
- 4. Bölgelerin Ekonomik Gücünün Artırılması, Bölgeler Arasındaki Gelişmişlik Farklarının Azaltılması ve Kırsal Kalkınmanın Hızlandırılması**

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

GELİŞME EKSENİ 1:

İŞLETMELERİN REKABET GÜCÜNÜN ARTIRILMASI

- KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılması
- Tarım ve sanayi işletmelerinin teknoloji ve kalite seviyelerinin geliştirilmesi

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

GELİŞME EKSENİ 2: İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ ve İSTİHDAMIN ARTIRILMASI

- Aktif istihdam politikalarının uygulanması
- Eğitim sisteminin güçlendirilmesi

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

GELİŞME EKSENİ 3: ALTYAPI HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ ve ÇEVRENİN KORUNMASI (1)

- Karayolu güvenliğinin artırılması
- Avrupa ulaşım ağı ile bütünleşmeye yönelik teknik etüd yapılması
- AB ulaşım ağı ile bağlantılı liman kapasitelerinin geliştirilmesi ve deniz güvenliğinin sağlanması

PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

GELİŞME EKSENİ 3: ALTYAPI HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ ve ÇEVRENİN KORUNMASI (2)

- Kentiçi ulaşım hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması
- Demiryolu sektörünün yeniden yapılandırılması ve bazı hizmetlerin özel sektöre devredilmesi
- Su kaynaklarının korunması, içmesuyu ve kanalizasyon hizmetleri ile katı atık yönetiminde verimliliğin artırılması

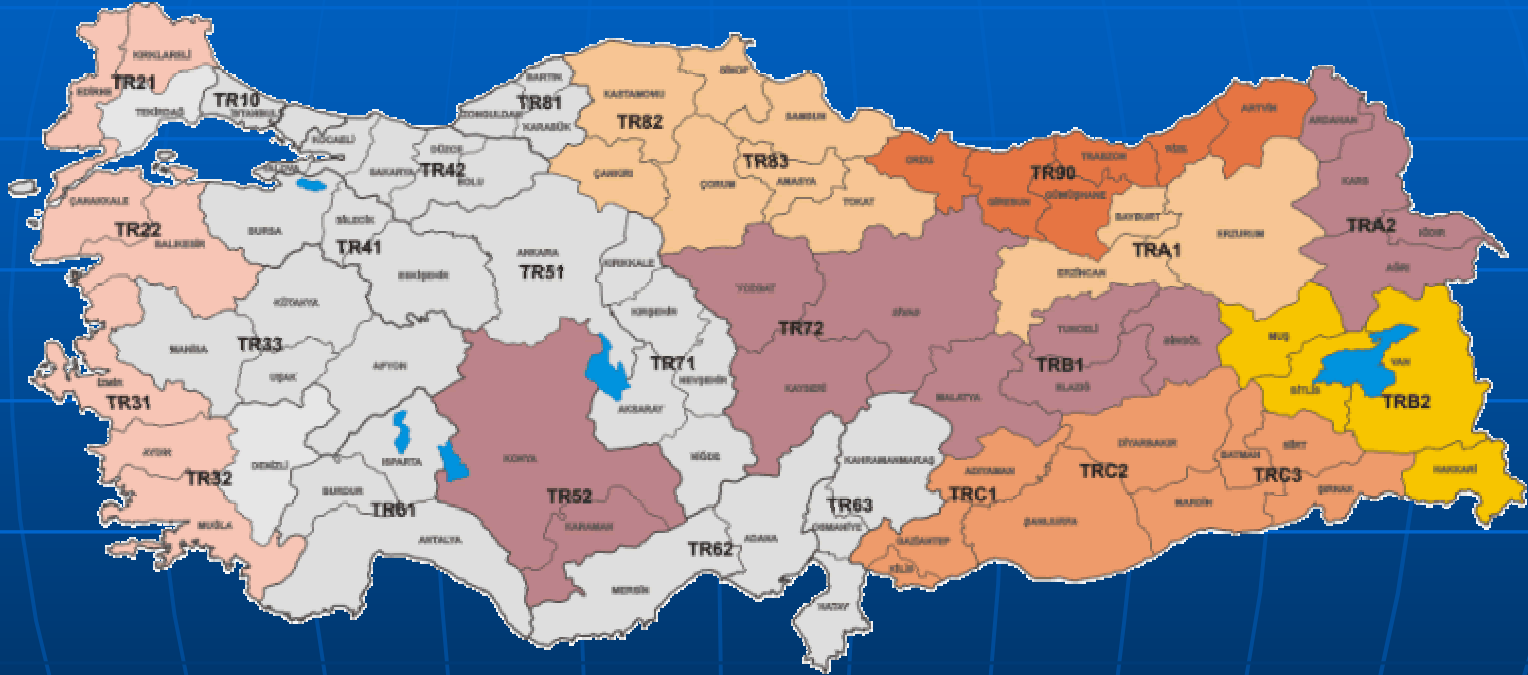
PLANIN GELİŞME EKSENLERİ ve ÖNCELİKLERİ

GELİŞME EKSENİ 4:

**BÖLGELERİN EKONOMİK GÜCÜNÜN
ARTIRILMASI, BÖLGELER ARASINDAKİ GELİŞMİŞLİK
FARKLARININ AZALTILMASI ve KIRSAL KALKINMANIN
HIZLANDIRILMASI**

- **KOBİ'lerin desteklenmesi ve güçlendirilmesi**
- **Küçük ölçekli altyapı inşaatlarının desteklenmesi**
- **Yerel inisiyatiflerin desteklenmesi**
- **Kurumsal kapasitenin oluşturulması ve güçlendirilmesi**

Bölgesel Programlar

PLANIN FİNANSMAN TABLOSU (2004-2006)

Gelişme Eksenleri	Toplam Tahmini Maliyet	Toplam AB Katkısı	Toplam Türkiye Katkısı	Toplam Ulusal Kamu Katkısı	Özel Sektör Katkısı
Gelişme Eksen 1: İşletmelerin rekabet gücü	135	85	50	15	35
Gelişme Eksen 2: İnsan kaynakları ve istihdam	70	48,5	21,5	21,5	-
Gelişme Eksen 3: Altyapı ve çevre	116	86	30	30	-
Gelişme Eksen 4: Bölgesel gelişme ve kırsal kalkınma	207	152	55	53	2
Toplam	528	371,5	156,5	119,5	37

ÖUKP Proje Havuzu

ÖUKP önceliklerine uygun proje fikri önerileri alınır.

Yapılacak ön değerlendirmenin ardından uygun proje fikirleri belirlenir.

Uygun bulunan proje fikirlerine ilişkin olarak fizibilite çalışması yaptırılır.

Fizibilite çalışması tamamlanan projeler önerileri, mali işbirliği programlama sürecinde değerlendirmek üzere **proje havuzuna** dahil edilir.

Detaylı Proje Tanımlama Dökümanı

Not: Bu dokümanın uzunluğu 4 sayfayı geçmemelidir. Gerek görülürse ilave bilgiler ek olarak sunulabilir.

1. Temel Bilgiler

1.1 Başlık

Proje hakkında fikir verebilecek bir proje başlığı yazınız. Maksimum 1 satır.

1.2 Sektör

İlgili Ulusal Program sektörünü yazın. Maksimum 1 satır.

1.3 Proje Amacı

Projenin hedef faydalanıcılarına sağlayacağı faydayı açık ve anlaşılır bir şekilde 4 satırdan daha uzun olmamak kaydıyla yazınız.

1.4 Faydalanıcılar

Projeden fayda sağlayacak bakanlık/ kurumları yazınız.

Proje süresini ay olarak yazınız. Maksimum bir satır.

1.5 Gösterge süre (ay olarak)

ay

1.6 Gösterge toplam bütçe

M€

2. Hedefler

2.1 Genel Hedefler

Genel politika çerçevesinde projenin katkısını belirtiniz. “Proje neden önemli?” sorusunun cevabını yazınız. Maksimum 4 satır.

2.2 Katılım Ortaklığı önceliği

Projenizin ilgili olduğu Katılım Ortaklığı önceliğini yazınız. Maksimum 20 satır.

2.3 Ulusal Program Önceliği

Projenizin ilgili olduğu Ulusal Program önceliğini yazınız. Maksimum 20 satır.

2.4 Ön Ulusal Kalkınma Programı önceliği

Projenizin ilgili olduğu Ön Ulusal Kalkınma Programı önceliğini yazınız. Maksimum 20 satır.

2.5 Çok Yıllı Programlama Belgesi önceliği

Projenizin ilgili olduğu Çok Yıllı Program önceliğini yazınız. Maksimum 20 satır.

3. İlgili Faaliyetler

3.1 2004 veya öncesine ait herhangi bir Avrupa Komisyonu yardım programıyla ilişki var mı?

Evet/Hayır

Cevabınız evetse, lütfen belirtiniz.

3.2 Diğer yardımlarla bir bağlantı var mı? (tek taraflı, ikili)

Evet/Hayır

Cevabınız evetse, lütfen belirtiniz.

3.3 Ulusal bütçeden finanse edilen faaliyetlerle bağlantı var mı?

Evet/Hayır

Cevabınız evetse, lütfen belirtiniz.

3.4 Önerilen projenin sağlayacağı katkılar

Sadece 3.1, 3.2 veya 3.3 durumunda geçerlidir

4. Bütçe detayı (gösterge; milyon euro)

4.1 Kurumsal Yapılandırma (Teknik yardım, Twinning, Hibeler)

M€

Lütfen seçiniz (√)

- Teknik Yardım
- Direkt Sözleşme
- Eşleştirme (Twinning)
- Hibeler

4.2 Yatırımlar (tedarik dahil)

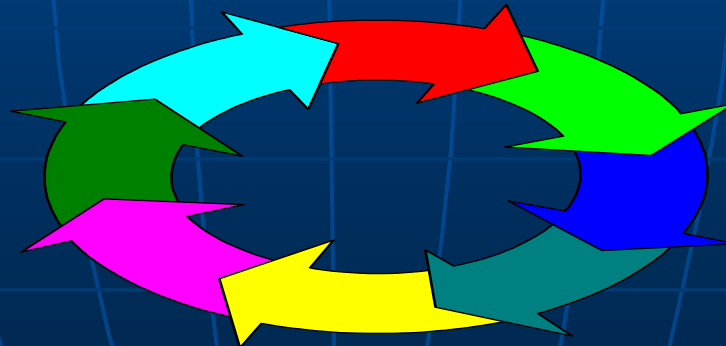
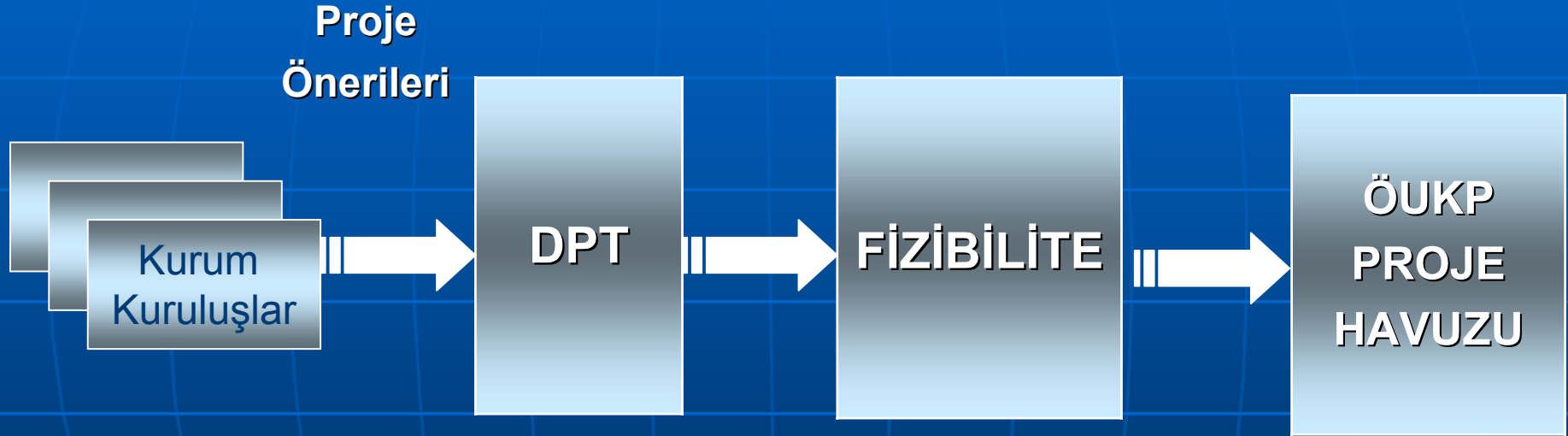
M€

Ekonomik ve Sosyal Uyum Alanında Bazı Projeler

Alan	Yıl	Projenin Adı	Faydalanıcı Kurum	AB Katkısı	Toplam Bütçe
İnsan Kaynakları İstihdam	2002	Aktif İşgücü Piyasası Stratejisine Destek Sağlanması	İŞKUR	40.000.000 €	50.000.000 €
Bölgesel Gelişme	2003	Samsun, Kastamonu ve Erzurum NUTS-II Bölgelerinde Bölgesel Kalkınma Projesi	DPT	40.000.000 €	52.330.000 €
KOBI	2003	Moda ve Tekstil İş Kümesi Projesi	İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri	4.000.000 €	4.000.000 €
Sınırötesi İşbirliği	2003	Bulgaristan ile Sınır Ötesi İşbirliği Projesi (Küçük Ölçekli Ortak Proje Fonu)	DPT	500.000 €	500.000 €
Bölgesel Gelişme	2004	Konya, Kayseri, Malatya ve Ağrı NUTS II Bölgelerinde Bölgesel Kalkınma Programı	DPT	70.000.000 €	90.670.000 €
Sınırötesi İşbirliği	2004	Edirne Ekmeçizade Kervansarayının Restorasyonu	DPT	2.500.000 €	3.335.000 €
Sınırötesi İşbirliği	2004	Bulgaristan ile Sınır Ötesi İşbirliği Projesi (Küçük Ölçekli Ortak Proje Fonu)	DPT	500.000 €	500.000 €
Sınırötesi İşbirliği	2004	Türkiye-Yunanistan Sınır Ötesi İşbirliği	DPT	2.056.000 €	2.419.000 €

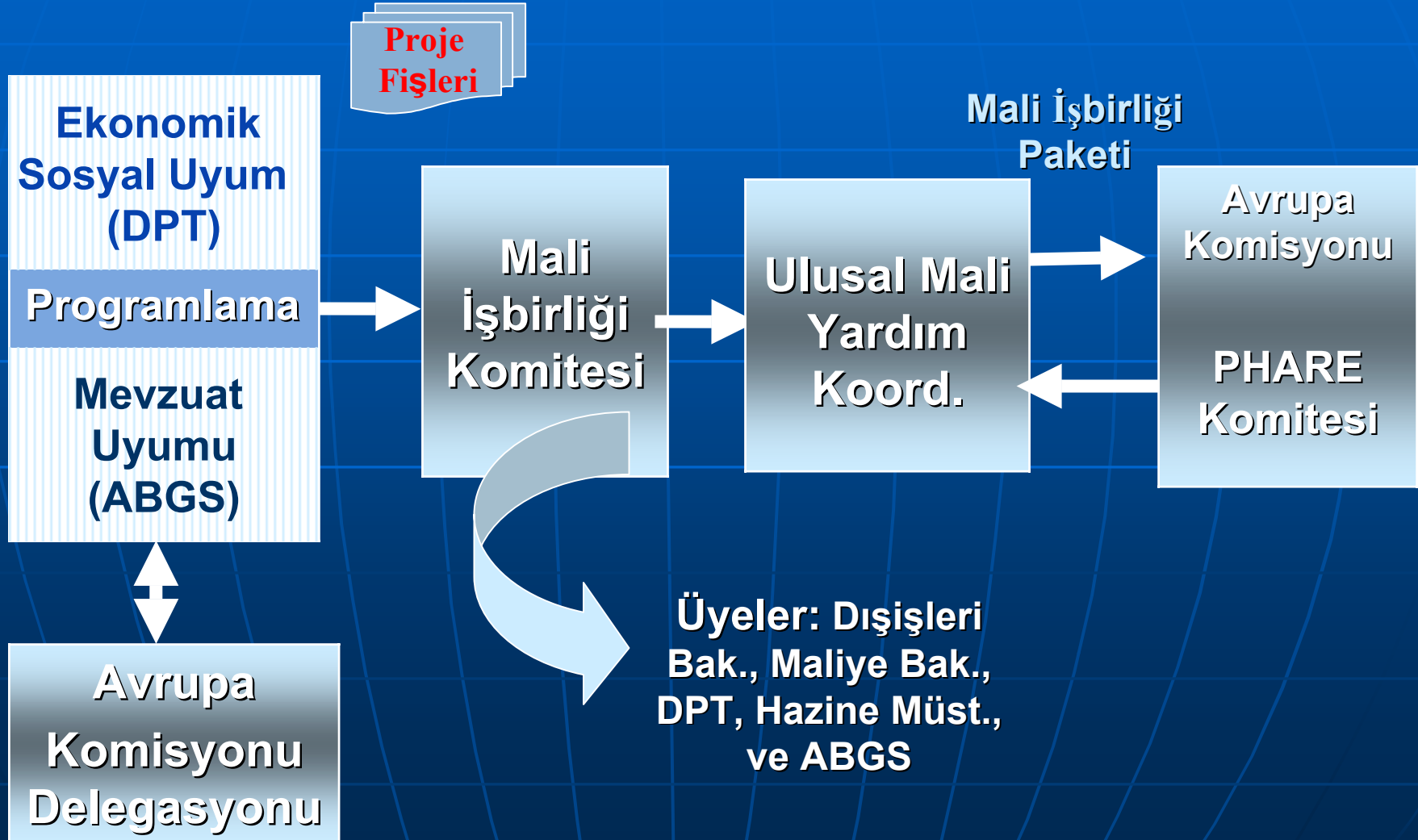

DPT'nin Süreçteki Rolü - Programlama -

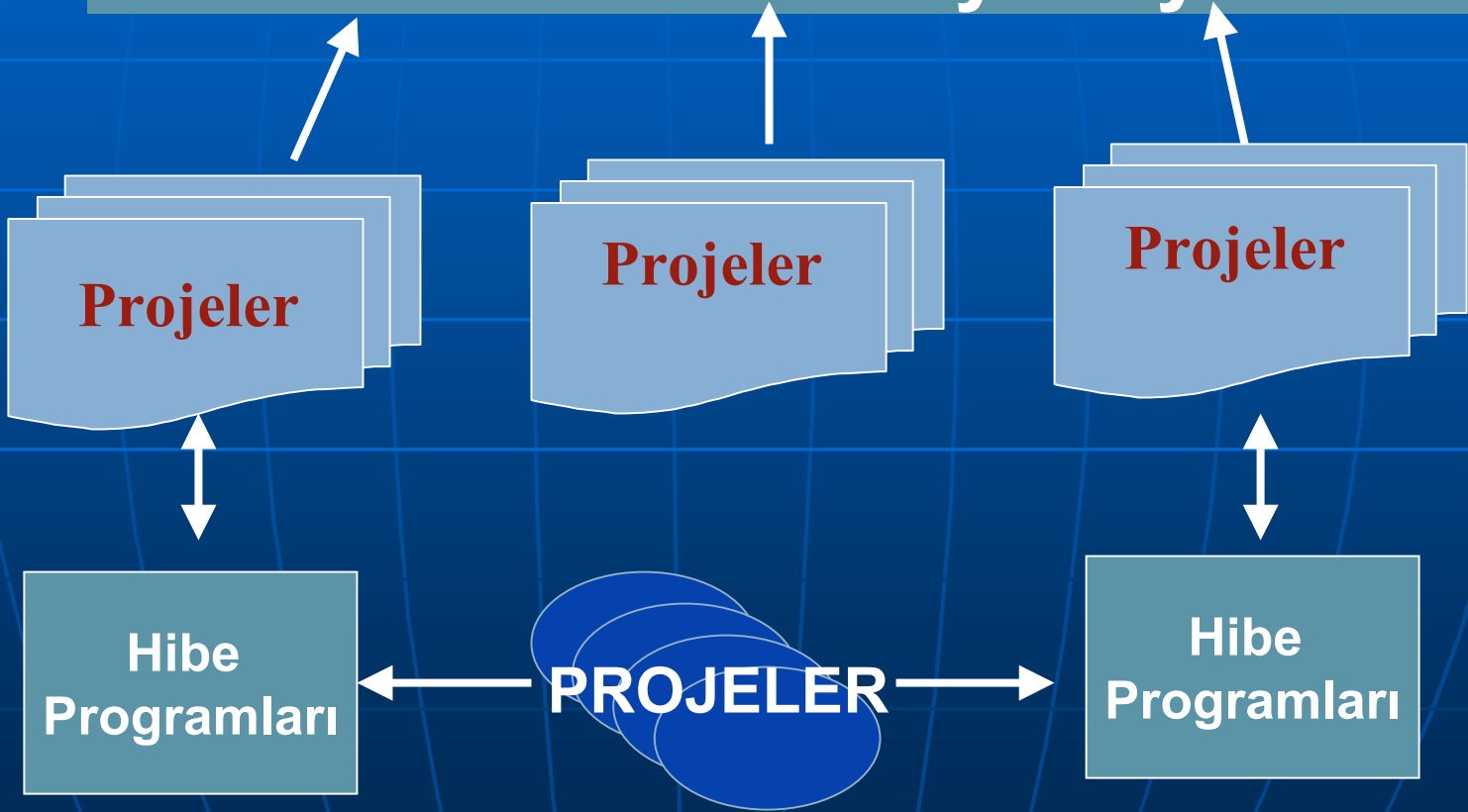

DPT'nin Süreçteki Rolü - Programlama -

Programlama

Mali İşbirliği
Ekonomik ve Sosyal Uyum

Uygulama

Uygulama

Projelerin Uygulama Süresi

$$n + 2 + 1$$

İhalelerin tamamlanması

2 yıl

Ödemelerin tamamlanması

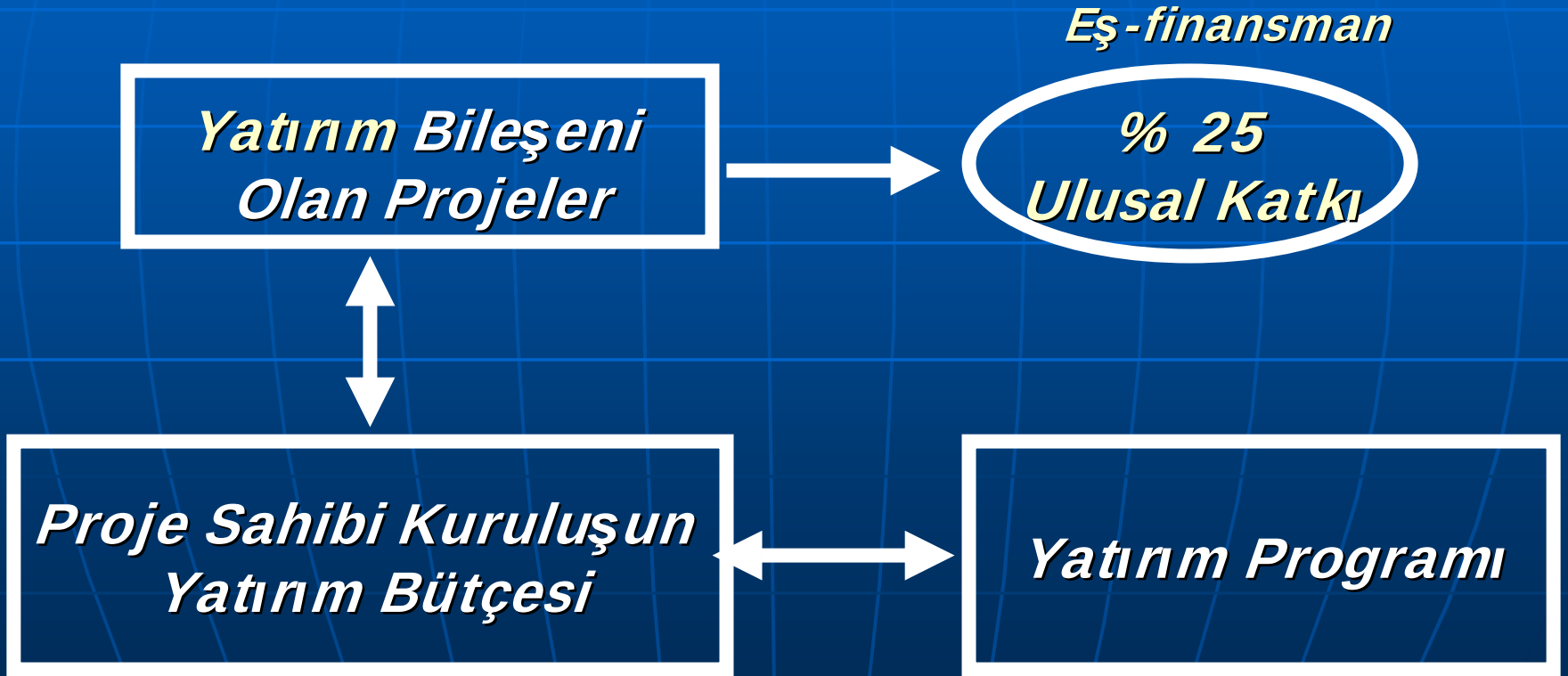

2 + 1 yıl

DPT'nin Süreçteki Rolü - Uygulama -

AB ile Mali İşbirliği Kapsamındaki Projelerin
Yatırım Programı ile İlişkilendirilmesi

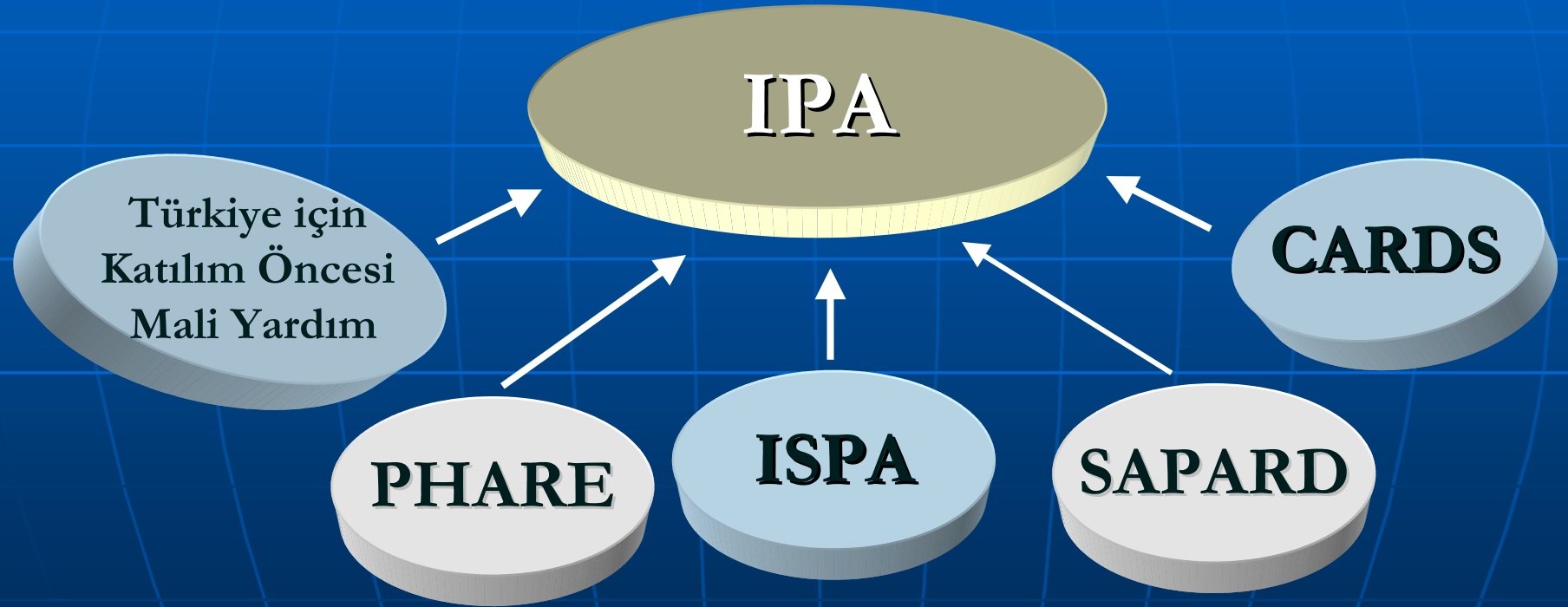
2007 Sonrası İçin Değerlendirmeler

**Katılım Öncesi Yardım Enstrümanı
(Instrument for Pre Accession Assistance-IPA)**

AB, 2007-2013 döneminde tüm katılım öncesi mali yardım programlarını tek bir enstrüman altında (IPA) altında toplamayı öngörmektedir.

2007 Sonrası Dönem

Katılım Öncesi Yardım Enstrümanı
(IPA)

2007 Sonrası Dönem:

IPA'nın Kapsadığı Ülkeler :

Aday Ülkeler	<u><i>Türkiye</i></u> Hırvatistan
Potansiyel Aday Ülkeler	Arnavutluk, Bosna-Hersek, Sırbistan-Karadağ ve Makedonya

2007 Sonrası Dönem:

IPA'nın Mali Yardım Bileşenleri:

- Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma,
- Sınır Ötesi ve Bölgesel İşbirliği,
- Bölgesel Kalkınma,
- İnsan Kaynaklarını Geliştirme
- Kırsal Kalkınma

2007 Sonrası Dönem

Geçiş Dönemi
Destegi ve
Kurumsal
Yapılanma

Mevcut PHARE Programının sınır ötesi işbirliği ve ekonomik ve sosyal uyum hariç kalan kısmına tekabül etmektedir. Bu bileşen kapsamında, PHARE Programında olduğu gibi, kurumsal yapılanma ve müktesebat uyumuna yönelik yatırımın yanı sıra Topluluk Programlarına katılıma yönelik faaliyetler de finanse edilebilecektir.

2007 Sonrası Dön

Sınır Ötesi ve
Bölgesel İşbirliği

Mevcut PHARE Programının sınır ötesi işbirliği kısmına tekabül etmektedir. Bu bileşen kapsamında da, mevcut PHARE Programı uygulamasında olduğu gibi kurumsal yapılanma ve yatırım faaliyetleri finanse edilebilecektir.

2007 Sonrası Dönem

Bölgesel Kalkınma

Büyük oranda Yapısal Fonlar kapsamındaki Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu (ABKF) ve Uyum Fonu uygulamaları ile örtüşmektedir.

Bölgesel Kalkınma kapsamında desteklenen sektörler :

- Sürdürülebilir Ulaşım Altyapısı
- Çevre Altyapısı (*Özellikle Su, Atık Yönetimi ve Hava Kalitesi alanlarında*)
- Enerji Altyapısı (*Özellikle yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında*)
- Eğitim Yatırımı
- Sağlık Yatırımı
- Belli Anahtar Sektörlere ilişkin KOBİ Desteği

2007 Sonrası Dönem

İnsan
Kaynaklarını
Geliştirme

Büyük oranda mevcut PHARE Programının ekonomik ve sosyal uyum bünyesindeki insan kaynaklarını geliştirme kısmında olduğu gibi, ASF'ye tekabül etmektedir.

2007 Sonrası Dönem

Kırsal
Kalkınma

Aday ülkelerin üyelik sonrası kullanılacak kırsal kalkınma programlarına hazırlanması hedeflenmektedir. Ancak, söz konusu bileşen ile AB'nin mevcut Kırsal Kalkınmanın Desteklenmesine ilişkin Konsey Tüzüğü (1257/1999 kapsamındaki bazı faaliyetlerin benzerleri finanse edilebilecektir.

2007 Sonrası Dönem

Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma
Sınır Ötesi ve Bölgesel İşbirliği
Bölgesel Kalkınma
İnsan Kaynaklarını Geliştirme
Kırsal Kalkınma

Ekonomik ve Sosyal Uyum

Ulusal Kalkınma Planı

2007 Sonrası Dönem:

Yapılması Gerekenler;

1. Sektörel Stratejilerin hazırlanması
2. Proje Havuzunun oluşturulması
3. Uygulamaya ilişkin yapıların tanımlanması ve kapasitesinin geliştirilmesi
4. 2007-2013 Dönemine Yönelik Ulusal Kalkınma Planının Hazırlanması

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI

www.dpt.gov.tr

AB ile İlişkiler Genel Müdürlüğü
Mesut KAMILOĞLU

tel: 0 312 294 57 18

e-posta: mkamil@dpt.gov.tr

Teşekkür Ederiz...